

УДК 004

Калиновська К.Є.

студ. гр. КНТ-213 НУ «Запорізька політехніка»

ДОБРОСОВІСНІСТЬ НАВЧАННЯ ШІ ТА ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕРАТИВНОГО ШІ В МИСТЕЦТВІ

В сучасному світі, штучний інтелект широко використовується в різних сферах життя, але останні кілька років можна спостерігати збільшення популярності генеративного штучного інтелекту. Більшість людей вже знає, на чому тренують генеративний ШІ, але мало хто задумується над добросовісністю цього процесу, тому у цій статті я хотіла б розібрати кілька аспектів, пов'язаних з цим.

Як саме генеративний ШІ набуває знань.

Як ми вже знаємо, для коректної роботи генеративного ШІ йому треба оброблювати величезні масиви інформації, тренуючись на них. Відкриті моделі, такі як ChatGPT, Gemini, Claude та інші, використовують інформацію з інтернету для навчання. Для тренування підходить вся інформація, що не закрита авторським правом, і саме тут криється проблема генерації зображень.

Для генерації якісних зображень, ШІ треба навчати на різних роботах. Якщо навчити ШІ генерувати будинки, а після цього попросити його згенерувати машину, то він буде не в змозі створити її коректно, бо не знає, як виглядає машина. З цієї причини, великі моделі використовують усі зображення, що попадають в інтернет. Але не всі знають, що такі зображення вже захищені авторським правом від моменту їх створення і не потребують реєстрації. Це веде нас до другого аспекту.

Використання згенерованих зображень в комерційних цілях.

Усі зображення підпорядковуються закону про добросовісне використання. Наприклад, зображення, захищені авторським правом не можна використовувати в комерційних цілях. Але це веде до питання, чи можна в такому випадку використовувати їх для навчання ШІ. Насправді, саме навчання ШІ вважається добросовісним використанням, бо використання зображень у навчальних цілях відповідають добросовісному використанню, але проблеми починаються на етапі використання ШІ широким кругом людей.

Справа у тому, що згенеровані зображення можуть бути використані в комерційних цілях, такі як реклама або продаж фізичних копій зображення. Зараз закон ніяк не регулює навчання і використання ШІ. Хоча в США вже були судові позови з питань використання захищених творів для навчання, але суд постановив це як законне використання, бо створені ШІ роботи не були достатньо схожими на оригінал, щоб розглядати їх як несанкціоноване копіювання. Але попри це, багато хто не вважає, що навчати ШІ без згоди автора на це є добросовісним. І на те є причина.

Оплата праці.

Як ми знаємо, для використання чужих зображень у комерційних цілях необхідно заплатити гроші автору зображення, але для навчання ШІ використовують усі зображення, а не тільки куплені. Таким чином виходить, що автори не отримують ні копійки за свою роботу, але люди з зображеннями, згенерованими на їх основі, можуть продавати їх де завгодно.

Звісно, це також підриває ринок праці. Роботодавцям набагато дешевше найняти людину, робота якої буде заключатись тільки в написанні тексту та підборі «найкращого» згенерованого на його основі зображення.

Звісно, дизайнери, які хочуть більше грошей за оплату своєї праці, часто залишаються без роботи, після цього кидаючи цю сферу зовсім, щоб знайти те, що буде приносити їм хоч якийсь дохід. Це тягне за собою творчий фонд усієї країни, бо нові митці одразу ж будуть обирати для себе іншу сферу, а країна залишиться без притоку молодих, творчих розумів. Але є й набагато небезпечніша причина, з якої ШІ контент усе ж потребує регуляції.

Діпфейк та ІПСО.

Думаю, більшість користувачів такої соцмережі як Фейсбук стикались з зображеннями згенерованих воєнних, з підписами, призваними зібрати якомога більше уподобайок. Але насправді, це тільки вершина айсбергу. Завдяки технології діпфейку, яка покращується з кожним оновленням, все легше стає згенерувати новину, яка буде мати на меті маніпуляцію емоціями громадян. Раніше, це були просто тексти, не підкріплені нічим, або, дуже рідко, постановочними відео з акторами.

Але постановочні відео довго і важко підготовлювати, тоді як з діпфейком – це займає кілька хвилин написання потрібного тексту. Це може

бути дуже небезпечно, особливо з недосвідченими у питанні ІІІ контенту громадянами. Але що ж з цим робити?

Досвід інших країн.

Цікаво, як з проблемою згенерованого контенту придумали розбиратись інші країни. Наприклад, в Японії кандидатів на робоче місце в дизайнерські студії просять малювати прямо на місці, щоб перевірити їх справжні навички. Це запобігає фабрикуванню свого портфоліо ІІІ зображеннями.

У Південній Кореї ж до цього питання підійшли навіть більш ґрунтовно, запровадивши перший у світі закон, пов'язаний з використанням штучного інтелекту. Новим законом встановлюється вимога до компаній та розробників ІІІ брати на себе відповідальність за боротьбу з дідфейковим контентом та дезінформацією, які можуть бути згенеровані моделями ІІІ, а уряду надаються повноваження накладати штрафи або розпочинати розслідування порушень.

Крім того, за законом згенерований моделями ІІІ контент повинен містити водяні знаки, що вказують на його згенеровану ІІІ природу. Відповідно до закону компанії, що надають послуги у сфері ІІІ, зобов'язані повідомляти потенційних клієнтів про те, що їхні послуги ґрунтуються на штучному інтелекті, а також піклуватися про безпеку користувачів. За недотримання цих законів передбачені штрафи у розмірі до 30 мільйонів вон (більш ніж 800 тисяч гривень)

Підсумовуючи всі вище перераховані факти, можна зробити висновок, що, попри велику популярність згенерованого контенту, зовсім небагато країн справді серйозно поставились до регулювання контенту і збереженню справжньої творчості. З цього можна зробити висновок, що Україні варто було б перейняти досвід таких країн як Південна Корея і Японія для більшої безпеки громадян і їх творчості.